

"Για ένα κομμάτι πίτα...."

Οι παραδοσιακές πίτες της Ελλάδας ως αντικείμενο γαστρονομικού τουρισμού

Γκίκα Ελένη, Καλλιντέρη Κυριακή, Παλησίδης
Γεώργιος, Λουπασάκη Σοφία, **Μπόσκου Γεώργιος**

Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Νοέμβριος 2016

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

- Σε κάθε γωνιά της Ελλάδας υπάρχει μια παραδοσιακή πίτα η οποία διαφέρει από την κλασική τυρόπιτα ή σπανακοτυρόπιτα που σερβίρεται παντού.
- Οι διαφορές είναι στο είδος της γέμισης, το είδος του φύλλου, τον τρόπο παρασκευής ή απλώς μόνο στο όνομα ή το σχήμα.
- Η κάθε πίτα μπορεί να έχει τη δικιά της ονομασία σύμφωνα με την ντοπιολαλιά της περιοχής.

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

- Πολλές φορές παρασκευή της πίτας ήταν μια μέθοδος οικιακής οικονομίας για τη αξιοποίηση υλικών που δεν μπορούσαν να συντηρηθούν ή θεωρούνταν δευτερεύοντα.
- Η πίτα επίσης είχε τη δυνατότητα της φορητότητας, έτσι μπορούσε να αποτελέσει ένα γευστικό και θρεπτικό κολατσιό.
- Άλλες πάλι πίτες συνδέονται με έθιμα της λαϊκής παράδοσης.

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

- Κάθε παραδοσιακή πίτα είναι ένα προϊόν με τις δικές του ιδιαιτερότητες,
- γεγονός που την καθιστά ως ιδιαίτερο γαστρονομικό είδος.

Τι ορίζεται ως πίτα .... ::::

Οτιδήποτε περιλαμβάνει:

- φύλλο ή στρώμα από ζυμάρι ή σκέτο αλεύρι ("πλακούντας" στα αρχαία)
- και ένα υλικό πλήρωσης, απλό ή σύνθετο

Μπορεί να είναι ανοικτή ή κλειστή, γλυκιά ή αλμυρή, ψητή ή τηγανιτή,

στρογγυλή, τρίγωνη, τετράγωνη, ημικυκλική κτλ.

Πως ονομάζεται μια πίτα ... ::

- Έχει δεύτερο συνθετικό τη λέξη "πίτα" και "πρώτο" συνθετικό το υλικό πλήρωσης ή μια άλλη ιδιότητα
- Ξεκινάει από τη λέξη "Πίτα" και με μια κτητική αντωνυμία προσδιορίζει κάποιο υλικό, ή τόπο, ή παράδοση, ή πρόσωπο
- Η λέξη πίτα συνοδεύεται από ένα επίθετο
- Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τις λέξεις πιτάκι/ια, πιτούλα, πιτάρια, πιταρούδι
- Μπορεί να έχει μοναδικό όνομα (μπατζίνα, μπουγάτσα, καλτσούνι)
- Εξαιρέσεις (καρυδόπιτα, χυλόπιτα, βασιλόπιτα ...)

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

Πηγές για την καταγραφή των συνταγών για τις πίτες (καθώς και άλλες ελληνικές συνταγές):

- Κλασικά βιβλία μαγειρικής από καταξιωμένους συγγραφείς
- Λέσχες μαγείρων και γαστρονομίας
- Εθνογραφικές οργανώσεις και μουσεία
- Ιστοσελίδες που εστιάζουν στην παραδοσιακή ελληνική κουζίνα (κατόπιν ελέγχου της αξιοπιστίας τους)

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

- Η ερευνητική μας ομάδα έχει καταγράψει πάνω από 250 παραδοσιακές πίτες με πλήρη στοιχεία για τα υλικά και τον τρόπο παρασκευής.
- Τα δεδομένα έχουν αναλυθεί στατιστικά για το εντοπισμό συχνοτήτων ανά περιοχή ή ανά υλικό.

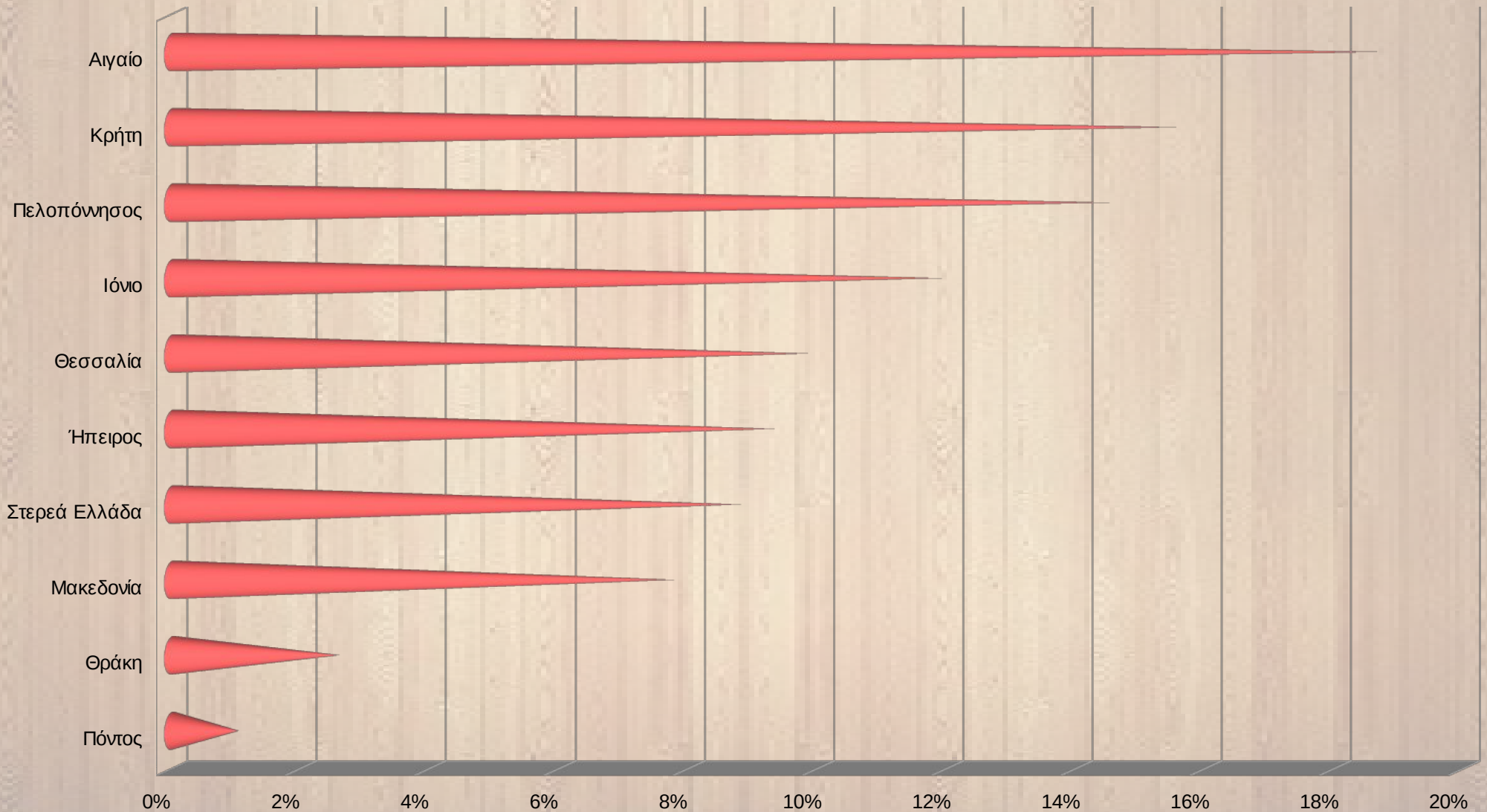

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

- Στη συνέχεια έγινε συγκριτική αξιολόγηση ανάμεσα στις πίτες πάνω σε διατροφικά και γαστρονομικά κριτήρια.
- Σκοπός της μελέτης είναι η ανάδειξη της παραδοσιακής πίτα ως γαστρονομικού τομέα, για τους τουρίστες που θέλουν ταξιδεύουν, ανάμεσα σε άλλα, και για ένα κομμάτι πίτα.

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

πίτες ανά περιοχή

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

Οι πίτες έχουν και τις παραλλαγές τους ...

Περισσότερες παραλλαγές της συνταγής βρήκαμε σε:

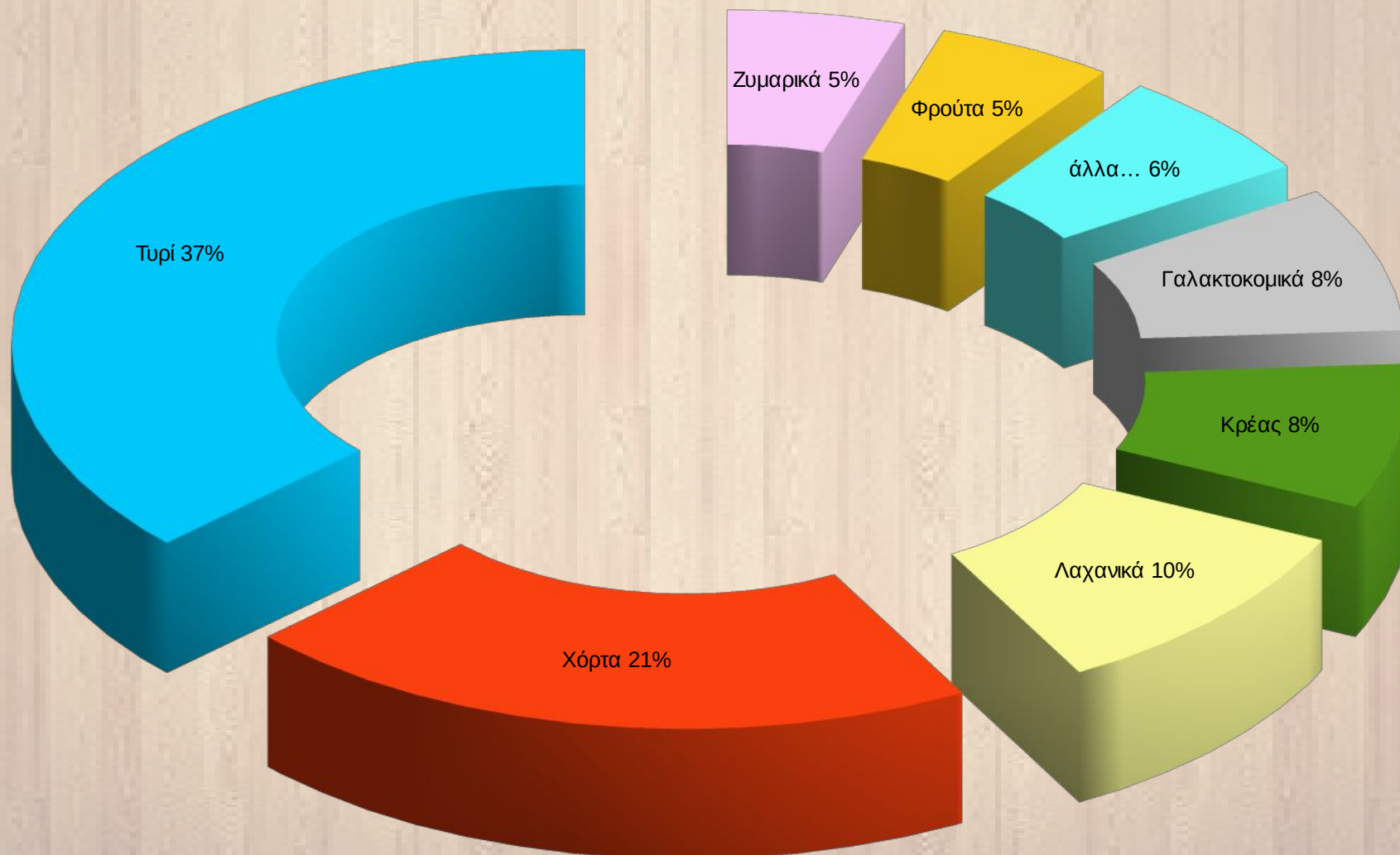
(με φθίνουσα σειρά)

- Κολοκυθόπιτα
- Χορτόπιτα
- Καλτσούνια
- Μυζηθρόπιτα
- Τυρόπιτα
- Γαλατόπιτα
- Σφακιανή πίτα

στις παραλλαγές της συνταγής θα πρέπει να προσθέσουμε και τις παραλλαγές σε ονόματα ...

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

συχνότητα υλικών γέμισης

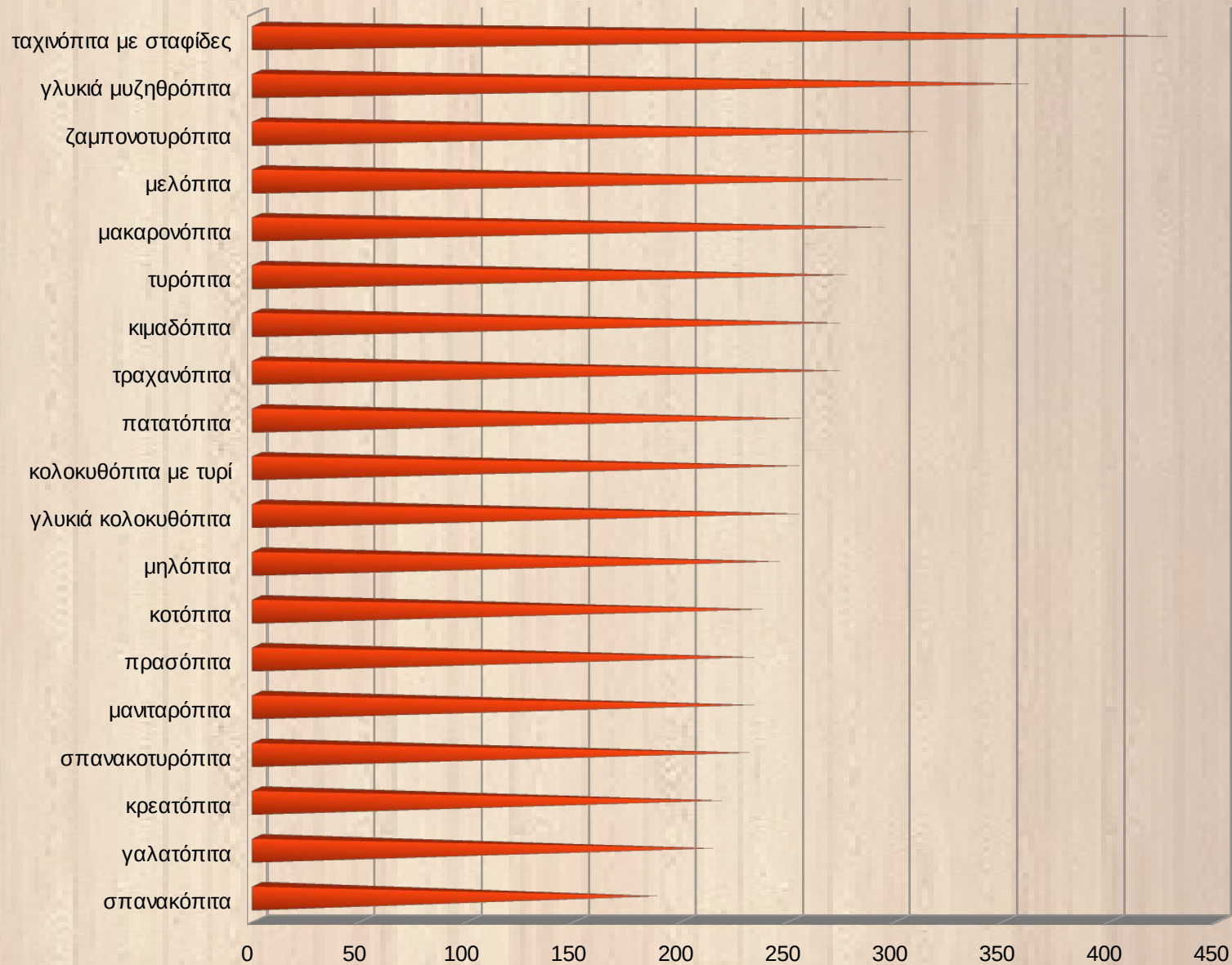

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

Συστατικά της πίτας με υψηλές διατροφικές αξίες

- Χόρτα: πλούσια σε φυτικές ίνες και αντιοξειδωτικά, καθώς επίσης σε βιταμίνες και ιχνοστοιχεία (κυρίως σιδήρου)
- Παρθένο ελαιόλαδο: περιέχει μονοακόρεστα λιπαρά και είναι πηγή αντιοξειδωτικών
- Αυγά: πρωτεΐνες υψηλής βιολογικής αξίας, βιταμίνες και ιχνοστοιχεία
- Φέτα και μυζήθρα: πηγές πρωτεϊνών, ασβεστίου και άλλων ιχνοστοιχείων, βιταμίνη Α και άλλες βιταμίνες
- Κρέας: (χοιρινό, πρόβειο ή κατσικίσιο, κοτόπουλο) πηγές πρωτεϊνών, βιταμινών της ομάδας Β, βιοδιαθέσιμος σίδηρος, ψευδάργυρος και μαγνήσιο

"Για
ένα
κομ-
μάτι
πίτα ..."

Kcal

Θερμίδες ανά μερίδα

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

Συμπερασματικά

- Οι πίτες της Ελλάδας αποτελούν ένα γαστρονομικό πλούτο
- Ταυτόχρονα και πολιτισμικό πλούτο γιατί σε κάθε μέρος τις φτιάχνουν διαφορετικά ή τις λένε διαφορετικά
- Επίσης έχουν σημαντική διατροφική αξία γιατί συνδυάζουν διαφορετικά υλικά και διαφορετικά θρεπτικά συστατικά
- Μπορούν να αποτελέσουν από ένα απλό κολατσιό έως ένα πλήρες γεύμα

"Για ένα κομμάτι πίτα ..."

Συμπερασματικά

- Αξίζει λοιπόν να ταξιδέψεις την Ελλάδα και γνωρίσεις τόπους, ανθρώπους και παραδόσεις ...
- ... για ένα κομμάτι πίτα